

www.comdos.bg

КОМИСИЯ

за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани
към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия

Из архивите на ДС

STATE SECURITY THE SOLDIER OF THE PARTY

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ – ВОЙНИКЪТ НА ПАРТИЯТА

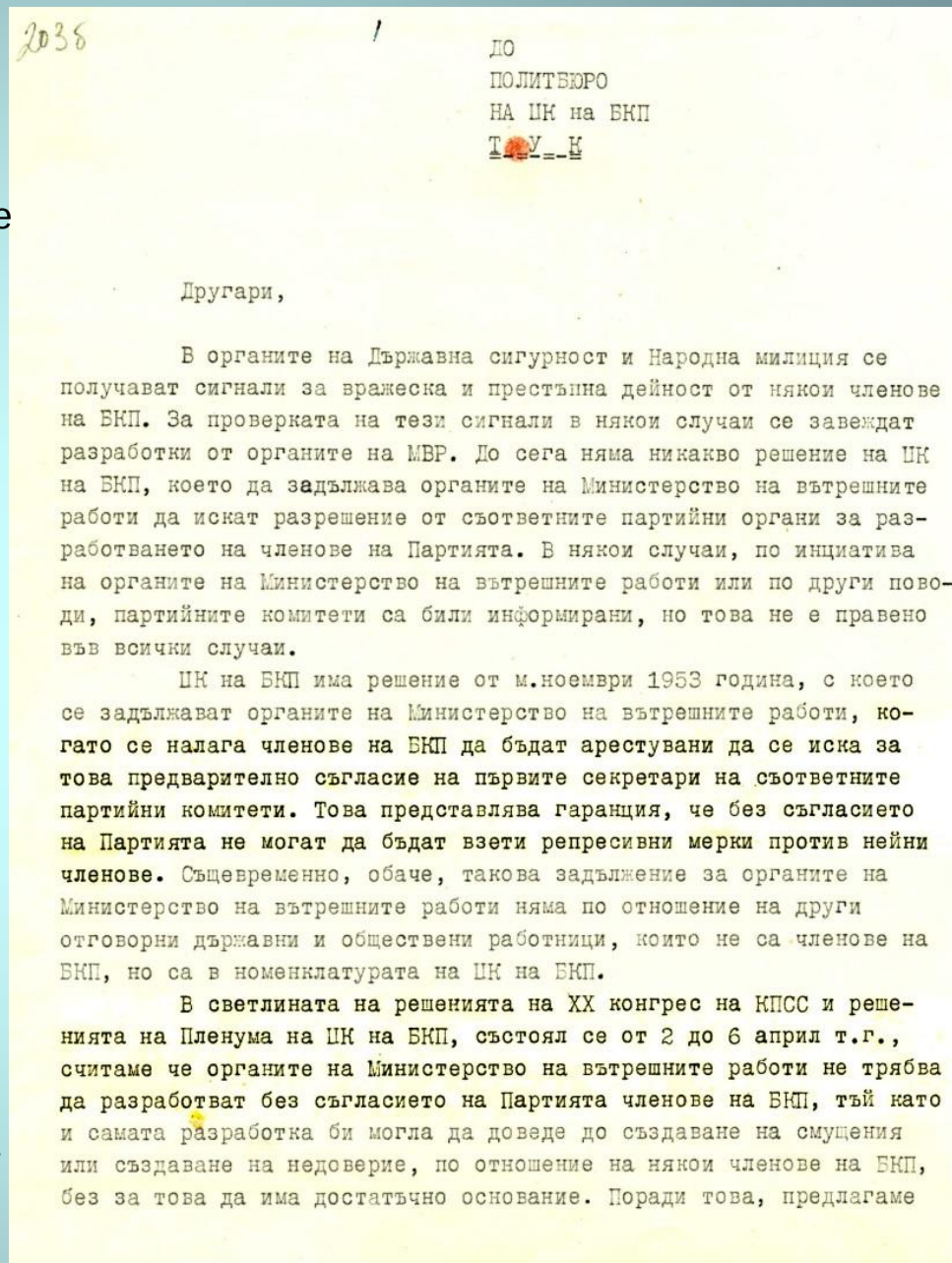
Документален сборник

27

- Over the years, the employees of State Security were called by all sorts of poetic names – “iron knights”, “the drawn sword of the proletarian dictatorship” and, of course, collectively “soldiers of the party.”
- През годините служителите в Държавна сигурност са наричани с какви ли не поетични имена - „железни рицари“, „извадения меч на пролетарската диктатура“ и, разбира се, със събирателното „войници на партията“.
- This edition of the documentary series “From the archives of the State Security” clearly highlights the place of the secret services of socialist Bulgaria in the state government and their supporting role to the Bulgarian Communist Party, and in particular to its ruling elite.
- В настоящото документално издание от поредицата „Из архивите на ДС“ ясно е открито мястото на тайните служби на социалистическа България в държавното управление и обслужващата им роля спрямо комунистическата партия, и в частност спрямо нейния управляващ елит.

- In light of the decisions of the April Plenum of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party was proposed, in the presence of signs of hostile activity by a member of the party, to immediately report to the first secretary of the relevant party committee and after consent on his behalf to proceed to development of the individual. For persons holding leading positions, public figures and others, who are not members of the Bulgarian Communist Party, but are part of the nomenclature of the Central Committee, are requested special permissions from the Central Committee of the Bulgarian Communist Party.

- В исторически план в светлината на решенията на Априлския пленум на ЦК на БКП от 1956 г. се предлага, при наличие на сигнали за вражеска дейност от страна на член на партията да се докладва незабавно на първия секретар на съответния партийен комитет и след получаване на съгласие от негова страна да се пристъпи към разработване на лицето. За лица на ръководни постове, обществени деятели и други, които не са членове на БКП, но влизат в номенклатурата на ЦК, се иска специално разрешение от Централния комитет на БКП.

Секретно!

Екз. № 2

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ НА ДЕЙНОСТТА
НА ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ

1. Държавна сигурност е специализиран орган на управление, включен в системата на Министерството на вътрешните работи, който има предназначение да обезпечава сигурността на Народна република България и да защитава социалистическия обществен и държавен строй от престъпни посегателства, както и да съдейства на държавните и обществените органи за спазване на правовия ред.

2. Държавна сигурност осъществява своята дейност под ръководството и контрола на Централния комитет на Българската комунистическа партия, респективно на Политбюро и първия секретар на ЦК на БКП.

Министърът на вътрешните работи ръководи непосредствено дейността на Държавна сигурност и я отчита пред Централния комитет на Българската комунистическа партия, респективно пред Политбюро и първия секретар на ЦК на БКП.

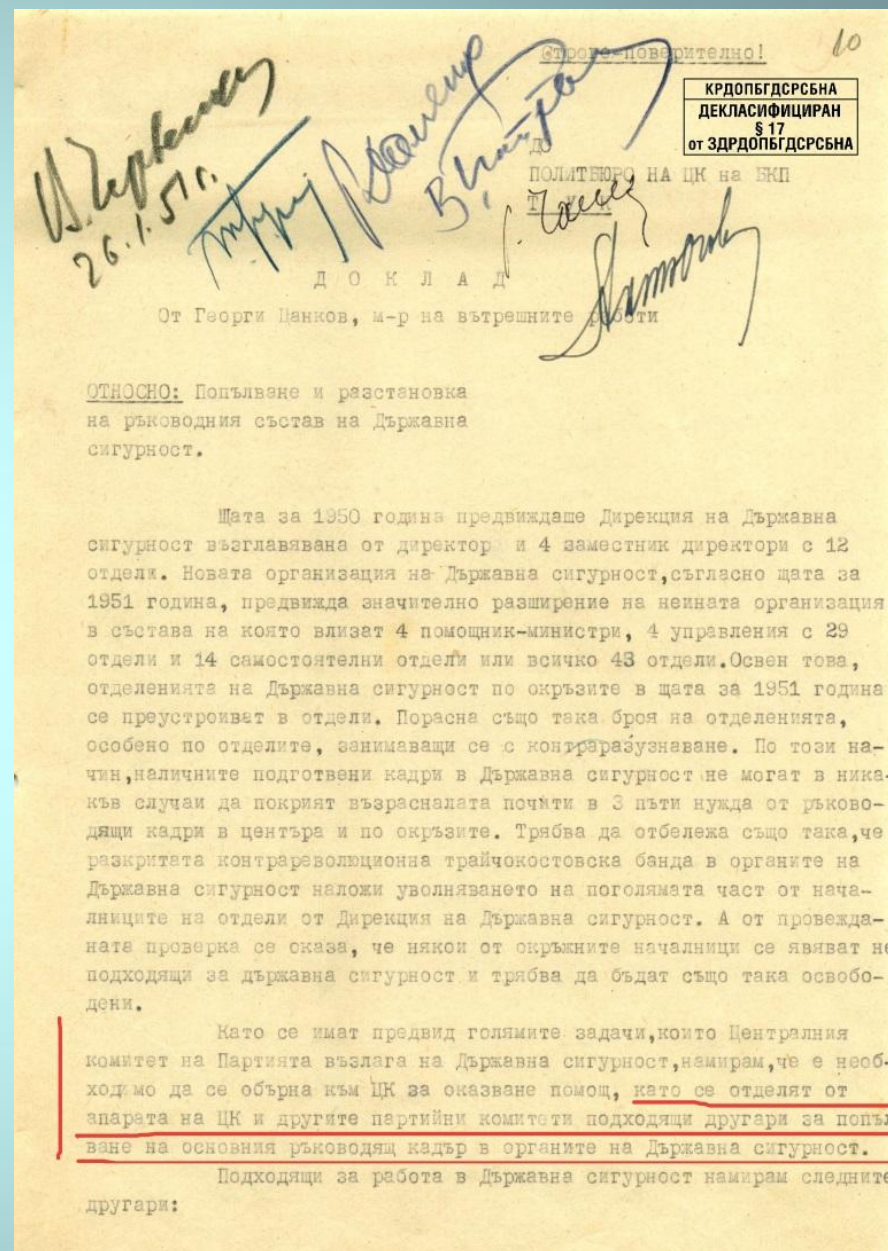
3. Държавна сигурност провежда своята дейност в изпълнение на решенията на Централния комитет на Българската комунистическа партия, законите и другите нормативни актове.

4. Дейността на Държавна сигурност се основава на партийност, социалистическа законност, революционна бдител-

- As stated in the draft "Basics of the Activities of State Security" (31 March 1973), it is a specialized governing body, included in the system of the Ministry of Interior. State Security carries out its activities under the direction and control of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party, respectively the Politburo and the First Secretary of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party.
- This concept is a direct and logical continuation of the understanding that emerged in the 50s according to which State Security's bodies operate under the direct supervision and control of the party, but are not welcome to work "within the party".
- Както е посочено в проекта за „Основни положения за дейността на Държавна сигурност“ (31 март 1973 г.) това е „специализиран орган на управление, включен в системата на Министерството на вътрешните работи. [...] Държавна сигурност осъществява своята дейност под ръководството и контрола на Централния комитет на Българската комунистическа партия, респективно на Политбюро и първия секретар на ЦК на БКП.“
- Тази концепция е пряко и логично продължение на оформилото се още през 50-те години разбиране, според което органите на ДС работят под прякото ръководство и непосредствения контрол на партията, но нямат работа „вътре в партията“.

- The control is exercised directly by the first person in the communist party and by the relevant department within the Central Committee of the Bulgarian Communist Party that supervises the Minister of Interior.
- Контролът се упражнява пряко от първия човек в комунистическата партия и от съответния отдел в ЦК на БКП, на които е подчинен вътрешният министър.
- After 1965 until the end of the communist regime in Bulgaria, the party control over State Security was entirely in the hands of Todor Zhivkov.
- След 1965 г., до края на комунистическия режим в България, партийният контрол върху ДС се намира изцяло в ръцете на Тодор Живков.
- Every decision relating to the tasks and activities of the services, as well as their operation, was prepared by the Ministry of Interior and submitted by the Minister to the relevant departments of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party for consideration. Final approval was always made by the collective leadership of the party in the face of the Politburo and the Secretariat of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party.
- Всяко решение, отнасящо се към задачите и дейността на службите, както и тяхното функциониране, се подготвя от вътрешното министерство и се внася от министъра за разглеждане в съответните отдели на ЦК на БКП. Окончателното одобрение винаги е от страна на колективното ръководство на партията, в лицето на Политбюро или на Секретариата на ЦК на БКП.

- Politburo of the Central Committee of the Bulgarian Communist Party periodically sent a number of party functionaries to occupy managerial positions in the system of State Security in order to closely monitor and be responsible for conducting the party politics.
- The political loyalty to the communist party, which was underlined as a basic principle in the country, was a leading moment in the work of the special services.
- Политбюро периодично изпраща редица свои партийни функционери, които да заемат ръководни длъжности в системата на Държавна сигурност и отблизо да следят и отговарят за провеждане линията на партийната политика.
- Политическата лоялност към комунистическата партия, която е издигната в основен принцип в държавата, е водеща и в работата на специалните служби.

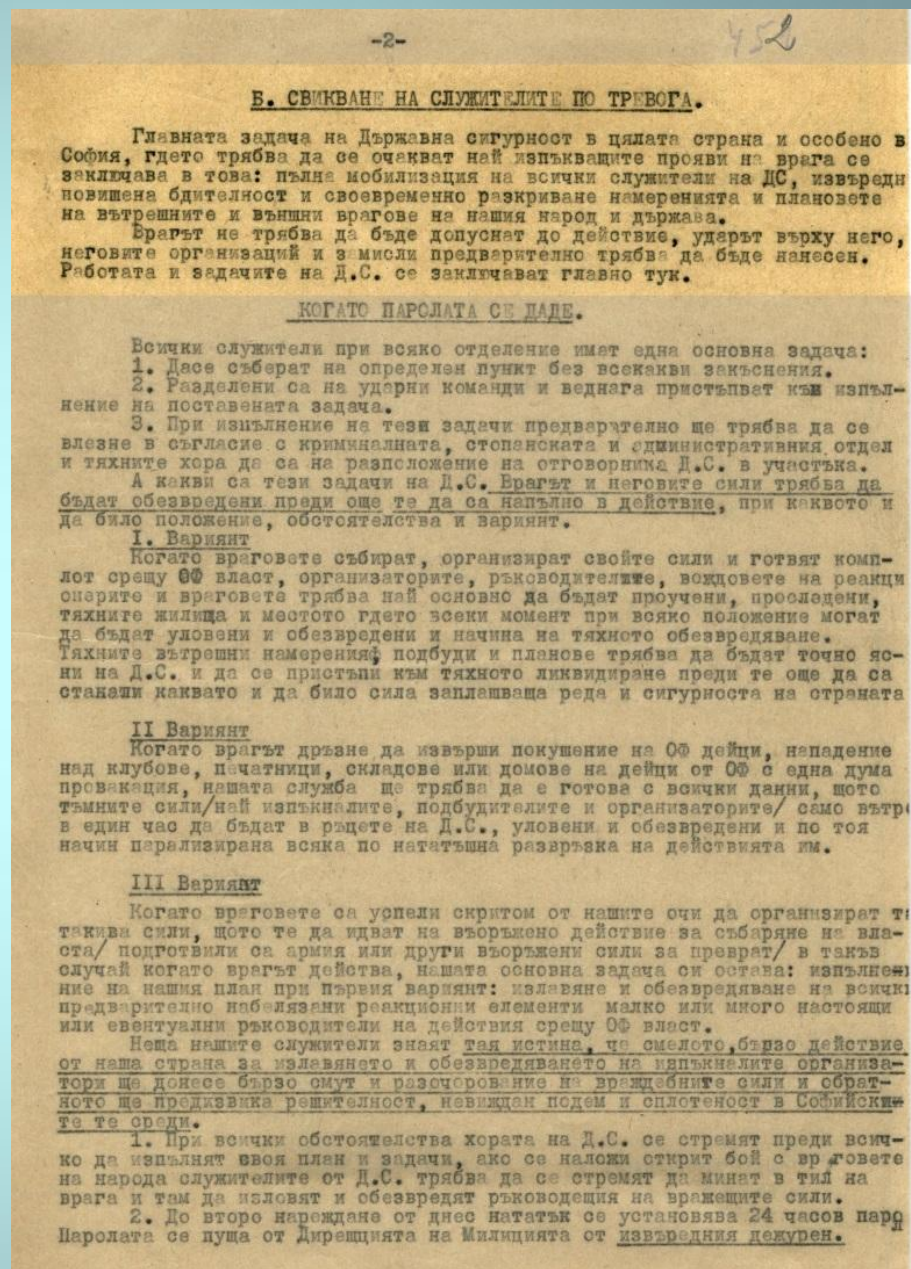

- Confirmation of that fact were the words of General Georgi Tsankov, Minister of Interior and member of the Politburo, who noted that the work of State Security was deemed successful when “it fought accurately and timely for the implementation of the party's decision” and that “the vocation of the departments and employees of State Security was primarily to be boundlessly loyal to the party and the government, to have no other orders and interests for themselves, except those of the Central Committee of the party and the national government”.
- State Security structures have their own party organizations that are part of the apparatus of the Bulgarian Communist Party, which main task was to explain and oversee the implementation of party decisions, to take care of the proper political education of employees and to cultivate love to the “brotherly friendship” with the USSR.
- Структурите на ДС разполагат и със собствени партийни организации, които са част от апарата на БКП, чиято главна задача е да разясняват и следят за прилагането на партийните решения, да се грижат за правилното политическо възпитание на служителите и да култивират любов към „братската дружба“ със СССР.

развитието на нашата скъпа социалистическа Родина, то с право те дразнят, предизвикват гнева и възмущението в околните, и особено на тези, които на гърба си са изпитали нашите грешки.

Едно е безспорно верно, а именно, че нашите успехи, малки или големи, каквито и да са те, че усилията на ръководящия и оперативен състав, на когото и да било служител в Държавна сигурност се увенчават тогава с положителен успех, когато се работи на партийни позиции, когато няма отклонение от партийните указания и от партийната линия, когато точно и своевременно се воюва за изпълнението на партийното решение. И обратното – всичките ни слабости, грешки и недостатъци се дължат, преди всичко на това, че не докрай още са изпълнени от нас партийните решения и указания за органите на Държавна сигурност, че все още не сме направили живо дело особено последните решения на Централния комитет на Партията; а всяко по-сериозно отклонение от решенията и указанията на Партията води неминуемо до извращения и по същество застава на непартийни позиции. Мисля, че няма да е преувеличено, ако кажа, че до такъв извод са дошли вече всички присъстващи тук, т.е. почти целия състав на Държавна сигурност, и че у всички от Държавна сигурност дълбоко са вкоренени разбиранията, какво че призиването на поделенията и служителите на Държавна сигурност е преди всичко да бъдат безпределно верни и предани на Партията и Правителството, да нямат за себе си други интереси и други заповеди, освен интересите и заповедите на Централния комитет на Партията и Народното правителство. Да разберем, че в нашата работа не бива да се отстъпва нито на йота от дадените ни партийни указания и от партийната линия.

- State Security works in the tracks drawn by the communist party. In their borders it has complete freedom of action with a single purpose - to secure and consolidate the regime's power.
- So on the eve of the referendum on the republic in 1946, at the direction of the Politburo, the entire personnel of State Security was mobilized until further notice under the pretext to cross "any attempts of the enemy to disturb the tranquility of the people and order in the country" as under enemy was meant anyone who does not share the policy of the communists.
- Държавна сигурност работи в коловозите, начертани ѝ от комунистическата партия. В техните граници тя има пълна свобода на действие с единствената цел да обезпечи и затвърди властта на режима.
- Така в навечерието на референдума за република през 1946 г., по указание на Политбюро, целият личен състав на Държавна сигурност е мобилизиран до второ нареждане под благовидния предлог да се пресекат „всякакви опити на врага за смуцаване на спокойствието на народа и реда в страната“ като под враг се разбира всеки, който не споделя политиката на комунистите.

- In cases where there is no political solution to a problem, the communist party uses the power of its soldier.
- В случаите, когато няма политическо решение за даден проблем, комунистическата партия прибегва до силата на своя войник.
- State Security becomes a guardian of the status, which should ensure stability of the government.
- Държавна сигурност се превръща в пазител на статуквото, което трябва да осигурява стабилността на управлението.
- The documents of Security Services clearly show the mechanism of their functioning, where the last word always belongs to the party.
- От документите на службите за сигурност ясно виждаме механизма на функционирането им, където последната дума винаги принадлежи на партията.

- The dynamic changes of the public and political life and the initiated democratization in Bulgaria affected the Bulgarian security services as well.
- For a short period of time under the pressure of the public outrage and the emerging opposition, a decision about their depoliticization was made.
- Динамичните промени на обществения и на политическия живот и започналата демократизация в България, не подминават и българските служби за сигурност.
- За кратък период от време под натиска на общественото недоволство и на новопоявилата се опозиция е взето решението за тяхната деполитизация.
- Substantial retrenches were made within the apparatus of the special services, which according to the Minister of Interior Colonel General Atanas Semerdzhiev, have turned into a kind of "a state within the state".

ло през последните може би 15-20 години непрекъснато се е увеличавала, непрекъснато се е усложнявала и в голяма степен се е превърнала "държава в държавата". Не е нужно подробно да се излагат политическите, идеологическите, социалните, духовно-нравствените фактори, които са способствували за този крайно негативен за нашето общество процес. Същественото е, че в стремежа си с административно-силови методи да се осигури решението на много задачи в националния живот на страната, партийното и държавното ръководство поради безсилието да постигне целите с други средства, чрез механизми, чрез лостове заложени в самата структура на обществото все повече е прехвърляло отговорността върху органите на Министерството на вътрешните работи. Причината е недъгът на самата схема, на самия сталински модел на социализма. Но към това се добавят и много други фактори, в това число и от субективен характер. Сега системата по състав е прекомерно голяма, като организационно схема много усложнена. И бих казал нейната ефективност не съответствува на ресурсите, които се отделят за нейното функциониране. Защото под влиянието на тази дълбока деформация нашата система е настъпил процес на размиване на професионализма, на компетентността, намаляване чувството на отговорност и в последна сметка получила се е диспропорция между средствата заделени за системата и нейната ефективност. Като казвам това, веднага бързам да изтъкна, че през тези години органите на министерството са решили много крупни задачи напълно успешно по осигуряването и гарантирането на националната сигурност, по поддържането на обществения ред, оказала е голямо съдействие за реализацията целите на нашата държава на международната арена, допринесла е твърде много и за икономическия и по-специално за научно-техническия просперитет

State Security was transformed into the National Service for Protection of the Constitution, its repressive and administrative-prescriptive functions were revoked and mainly informative powers were assigned.

Държавна сигурност е трансформирана в Национална служба за защита на конституцията, на която са отнети репресивните и административно-разпоредителните функции и са възложени главно информационни правомощия.

2

Директорат на разузнаване
ЦЕНТЪР. УСЛ. ОРГ. 7-1081

Рег. № 7-1006 Вис. № 29
16. 8. 1990

ОБЩА

КРДОПБГДСРБНА
ДЕКЛАСИФИЦИРАН
§ 17
от ЗДРДОПБГДСРБНА

1

Строго секретно

И Н Ф О Р М А Ц И Я

ОТНОСНО: Оперативната обстановка и някои основни
направления на дейност по линия на НСЗК.

Създаването на службата за сигурност под наименованието
Национална служба за защита на конституцията, заедно с
регионалните служби за защита на конституцията е част от
цялостното обществено-политическо преустройство в България след
10 ноември.

Употребяваното сега название може да се приеме като
условно и работно. Продължава работата по усъвършенстване и
прецизиране на нейните функции и структури.

Понастоящем НСЗК функционира като служба за сигурност без
репресивни и административно-разпоредителни, а главно
информационни правомощия, отнасящи се до събиране, обработка и
съхраняване на сведения, данни и информация за подготвяни,
извършвани се или вече извършени престъпления, засягащи
националната сигурност, конституционно установената
демократична система на управление, правата и свободите на
гражданите. Изградена е на мястото на изцяло разформированите
бивши централни подразделения на ДС, като преимуществено е
съхранено контраразузнавателното направление на дейност.

От разформированото Шесто управление-ДС, след съкращение
от 40%, валидно за всички бивши подразделения на Държавна
сигурност, е преназначен в НСЗК оперативен състав с добра